

ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי. במד"ר
(פ' צ"ד) רב כחו של יוסף בני שכמה
צרות הגיעוהו ועדיין הוא עומד בצדקו הרבה
ממני שחטאתי שאמרתי נסתרה דרכי מה.
ויש להבין מאין הבין יעקב שיוסף בכל אותן
הצרות לא הרהר או אמר נסתרה דרכי.
ונראה שזה עיקר גדול להיות יודע שכל
מאורעותיו הכל הוא בהשגחה פרטית מאת
הש"י וכל ההסתרות והמניעות הכל הוא
אלקות ממש. וכמו ששמעתי מכ"ק אבי
אדמו"ר זצלה"ה בפירוש הכתוב בא אל
פרעה כי אני הכבדתי את לבו. שמרע"ה
הוקשה לו מאין כחו של פרעה כ"כ גדול
לאמץ את לבו שאחר כל שבע המכות עדיין
עומד במרדו, וכל שבעה הוא בטבע כמספר

שבעת ימי בראשית, וזה שלקה שבע מכות
הרי נלקו כל כחות הטבע שלו, וע"כ שיש
בו כח למעלה מהטבע, וע"ז השיב לו הקב"ה
כי אני הכבדתי וגו' שהכל הוא מאתי, ודפח"ח.
ובכח אמונה זו שבלב האדם שהכל הוא
אלקות הוא מחליף כח לעמוד כנגד הגל ואין
הגל שוטפו, ואם ח"ו הוא חושב שהוא מושלך
מאת פני ה' ואינו מביט עליו בלתי אפשר
לו לאדם להחזיק מעמד שישאר בצדקתו
אחרי התלאות המרובות והשונות שעוברות
עליו חליפות אין מספר:

ובזה יובן מאמר הכתוב (דברים ל"א) ואמר
הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאוני
הרעות האלה ואנכי הסתר אסתיר פני ביום
ההוא על כל הרעה אשר עשה כי פנה אל
אלהים אחרים. והקשו המפרשים הלא כשאמר
כי אין אלקי וגו' הרי הוא וידוי ולמה לא
ירחם עליהם מעתה ועוד יוסיף להסתיר
פניו. ולהנ"ל מובן שמאמר אין אלקי בקרבי
הוא שחושב שהוא מושלך מאת פני ה' לגמרי
ולא שם לבו שזה עצמו הוא אלקות, ובה
עצמו שהוא חושב שאיננו מושגח הוא מביא
עליו הסתרת פנים ח"ו, כי כמים פנים אל
פנים, שמאחר שחושב שאיננו מושגח הוא
כמסתיר פניו ממטה למעלה, בזה הוא גורם
ח"ו הסתרת פנים ממעלה למטה, ואין לך
שעה קשה כאותה שעה שכתוב בה ואנכי
הסתר אסתיר פני וגו' כמו שאמרו ז"ל (ב"ר
פ' מ"ב). ואז ח"ו האדם עלול להתקלקל
ביותר וצריך חיוק גדול מאד לידע שגם
ההסתר זה הוא אלקות. וע"כ הבין יעקב
שמאחר שיוסף עמד בצדקו בכל אותן הצרות,
אי אפשר שאמר נסתרה דרכי וגו', כי בודאי
הי' נופל בנופלים ולא הי' אפשר לו להחזיק
מעמד בצדקו: